

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoP/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117225275
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117225275.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkyň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. U. C., T. XX.XX.XXXX, U.Č.. H. C., C. R. X, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, za účasti matky C.. N. C., T.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., H. T. X, U..Č.. C.B., C. R. X, právne zast. JUDr. Janou Fabišíkovou, advokátkou so sídlom Košice, Mlynárska 15, a otca V.. N. C.J., T.. XX.XX.XXXX, U. H. Y., H. T.I. X, právne zast. JUDr. Katarínou Habiňákovou, advokátkou so sídlom Košice, ul. Štúrova 20, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 29P/133/2017 - 21 zo dňa 8.1.2018 takto

rozhodol:

Mení uznesenie tak, že upravuje styk otca s mal. U. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny víkend od soboty X,XX hod. do nedele XX,XX hod bez prítomnosti matky s tým, že otec si maloletého v stanovenom čase vyzdvihne pred bydliskom matky a v určenom čase ho odovzdá matke pred jej bydliskom,

matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť,

v prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá,

toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu, ktoré je vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P 136/2017,

žiadan z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

„u p r a v u j e styk otca s mal. U. tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým každú sobotu v čase od XX:XX hod. do XX:XX hod. bez prítomnosti matky s tým, že otec si maloletého v stanovenom čase vyzdvihne pred bydliskom matky a v určenom čase ho odovzdá matke pred jej bydliskom, matka je p o v i n n á maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť, v prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a, toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu, ktoré je vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P 136/2017, žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov neodkladného opatrenia“.

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa otec maloletého domáhal, aby súd upravil styk s mal. U. v rozsahu uvedenom v podanom návrhu. Súd mal v danom prípade za to, že v záujme rozvíjania vzťahov mal. U. s oboma rodičmi, ktorých vzájomná komunikácia je problémová, je potrebné upraviť súčasný stav v rodine maloletého, konkrétne styk otca s mal. U., rešpektujúc právo otca na stretnutie so synom. Vzhľadom na určité nedorozumenia v komunikácii rodičov ohľadom styku súd pokladal za potrebné stanoviť jasné pravidlá pri jeho realizácii,

preto styk otca s mal. U. dočasne upravil s tým, že táto úprava bude platiť do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva, s ktorým je spojené konanie o úpravu práv a povinností rodičov k mal. U., v ktorom súd vykoná ďalšie potrebné dôkazy za účelom rozhodnutia v prospech maloletého dieťaťa, rešpektujúc právo každého z rodičov na stretnutie s dieťaťom.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. V odvolaní žiada širšiu úpravu styku s maloletým, a to každý nepárny víkend od piatka XX.XX do nedele XX.XX hod. a každý párný týždeň v stredu od XX.XX hod. do štvrtka XX.XX hod. a v čase vianočných sviatkov. Poukázal na to, že celodennú starostlivosť o maloletého zvládne. Maloletý je šťastný, keď je s otcom. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie a vyhovel jeho návrhu na úpravu styku.

3. Matka ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadrili.

4. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. d) CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení z § 62 a 65 CMP a bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a zistil, že odvolanie navrhovateľa je v časti dôvodné.

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

6. S prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje aj odvolací súd, že pri rozhodovaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom je potrebné prihliadať aj na preferencie samotného dieťaťa, ktoré získavajú na váhu s jeho zvyšujúcim sa vekom. V tejto súvislosti však nemožno obchádzať ani samotný pozitívny záväzok štátu, v rámci ktorého je povinný urobiť všetko, čo je od neho možné, rozumne požadovať pri súčasnom dosiahnutí spravodlivej rovnováhy medzi dotknutými záujmami dieťaťa a jeho oboch rodičov (napr. Rozhodnutie ESLP vo veci Nuutinen proti Fínsku)

7. Jedným z výrazných prostriedkov pre zabezpečenie spoluúčasti druhého rodiča na výchove a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Úlohou rodiča je pochopiteľne, aby pri styku s dieťaťom len pozitívnym spôsobom uplatňoval svoju výchovnú úlohu. Na druhej strane, úlohou rodiča, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytvárať vhodné podmienky pre tento styk a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k druhému rodičovi. Byť spolu znamená pre rodiča a jeho dieťa jeden zo základných prvkov rodinného života, a to aj napriek nezhodám vo vzťahoch medzi rodičmi. Ako vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa, dieťa má právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi a obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa (čl. 9 ods. 3 a čl. 18 ods. 1). Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu vyplýva, že v záujme dieťaťa spravidla je, aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, kde každý z nich poskytuje dieťaťu láskyplnú starostlivosť a každý svojim dielom prispieva k osobnostnému vývoju dieťaťa. Preto akékoľvek obmedzenie tohto aspektu rodinného života (styku medzi rodičom a dieťaťom), musí byť riadne a starostlivo odôvodnené, teda musí sledovať legitímny cieľ najlepšieho záujmu dieťaťa a byť tomuto cieľu primerané. Kritéria pre rozhodovanie o zverení dieťaťa do starostlivosti sa analogicky uplatnia aj v prípade rozhodovania o styku. V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené, a prijaté opatrenia majú byť učené vždy v najlepšom záujme dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Pokiaľ všeobecné súdy rozhodujú o úprave styku, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, a teda ak je rozhodnutím súdu zverené do starostlivosti jedného z rodičov, potom by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby

bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takáto úprava je spravidla vždy v "najlepšom záujme dieťaťa", pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané.... Vo všeobecnej rovine je možné súhlasiť s doktrinálnym záverom, že "styk by mal byť stanovený v rozsahu, ktorý umožní nerezidentnému rodičovi v dostatočnej miere participovať na bežných každodenných záležitostiach dieťaťa, rovnako ako na jeho voľnočasových aktivitách. (viď uznesenie ÚS ČR, sp. zn. I.ÚS 955/15 z 14. 3. 2017).

8. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že na Okresnom súde Košice I sa vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka nesúhlasí s úpravou styku v rozsahu navrhovanom otcom, najmä pokiaľ ide o prenocovanie maloletého u otca.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by otec nemohol mať maloletého aj cez noc. V odvolaní navrhovateľ uviedol, že od 19.1. do 21.1.2018 mal maloletého u seba, maloletý u neho nocoval, hrali sa spolu a maloletý bol šťastný. Maloletý sa vracia do známeho prostredia, ktoré vždy vnímal ako svoj domov, keďže otec býva v byte, kde pred tým žili všetci spoločne.

Matka tieto tvrdenia otca nepoprela. Odvolací súd má za dostatočne osvedčené, že maloletý U. má k otcovi pozitívny vzťah, a navrhovateľ je schopný sa o mal. U. riadne postarať.

Napriek tomu, že pred kolíznym opatrovníkom matka uviedla, že s nocovaním nesúhlasí, z mailovej komunikácie vyplýva, že bola ochotná dohodnúť sa na úprave styku aj cez noc, z čoho možno usudzovať, že nemala obavy o to, že by sa navrhovateľ nevedel o syna riadne postarať, a teda jej súčasný postoj považuje odvolací súd za neopodstatnený.

9. K tvrdeniu matky, že v čase, keď bývali spolu s navrhovateľom v spoločnej domácnosti zabezpečovala v prevažnej miere starostlivosť o maloletého ona, odvolací súd poznamenáva, že takýto stav je prirodzený, ak je matka na materskej, či neskôr rodičovskej dovolenke, a otec pracuje. Skutočnosť, že otec kvôli práci a finančnému zabezpečeniu rodiny nemôže s dieťaťom tráviť toľko času ako matka, mu v konečnom dôsledku nemôže byť pripočítané na ťarchu.

10. Vo zvyšnej časti odvolací súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Úpravu styku každý párný týždeň od stredy do štvrtka odvolací súd vzhľadom na to, že maloletý navštevuje materskú školu, nepovažoval za vhodné. Taktiež odvolací súd nepovažuje za potrebné nateraz upravovať styk počas Vianoc, nakoľko toto rozhodnutie má len dočasný charakter.

11. Odvolací súd súčasne zdôrazňuje, že dokazovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvýš pravdepodobné. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré mali byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

12 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil napadnuté uznesenie tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

13. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 2 CSP.

14. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.